

Verslag Buurtgesprek Museumkwartier Den Haag 20 april 2016

Introductie

In het Haags Historisch Museum vond op woensdag 20 april het tweede Buurtgesprek Museumkwartier Den Haag plaats. Bij de bijeenkomst waren vertegenwoordigers aanwezig van culturele en religieuze instellingen, de stichting Vrienden van de Hofvijver en de stichting Vrienden van het Lange Voorhout en vertegenwoordigers van een lokale vastgoedonderneming/(toekomstig) bewoner. Naast Stefan Weijers (gespreksleider) waren als programmahouders Museumkwartier van de stichting Binnenstad aanwezig Madelon Martens (projectleider Museumkwartier gemeente Den Haag) en Marco van Baalen (dir. Haags Historisch Museum). Tevens aanwezig was de heer Arthur van den Noort, communicatie gemeente Den Haag.

Opening door Stefan Wijers & verkenning meningen/ideeën aanwezigen

De bijeenkomst begint met een beschrijving van het doel van de bijeenkomst: "Denk met ons mee over de versterking van dit gebied als een Museumkwartier". Uit de reacties in de zaal blijkt dat aanwezigen voor informatie over de plannen van de gemeente komen, maar ook om zelf ideeën te kunnen aandragen. Vervolgens wordt er gepeild wat de aanwezigen van het huidige gebied vinden. Stemmen gaan op voor het terugbrengen van de woonfunctie in het gebied. Ook wordt er kritiek geuit op de kermis. Een aantal aanwezigen suggereert dat de kermis niet in het gebied past. Ook festivals en evenementen zouden eigenlijk niet passen. De meeste aanwezigen benadrukken de allure en grandeur van de Historische Kern en dat dit gewaarborgd moet blijven.

Presentaties Madelon Martens en Marco van Baalen (Stichting Binnenstad)

Na de kennismakingsronde en een eerste verkenning van de ideeën onder de aanwezigen, volgen de presentaties van Madelon Martens (MM) en Marco van Baalen (MvB) (programmahouders Museumkwartier).

Madelon Martens benadrukt de schoonheid en cultuurhistorische waarde van de Historische Kern en zet de bestaande opgaven uit het Binnenstadsplan 2010-2020 uiteen en licht de nieuwe ambitie toe namelijk de komst van een Museumkwartier. Zij geeft aan dat de identificatie van dit gebied als een Museumkwartier extra bezoekers en daarmee extra werkgelegenheid genereert. De renovatie van het Binnenhof in 2020, het vrijkomende gemeentelijk vastgoed en het groeiende internationale cultuurtoerisme creëert een momentum voor deze nieuwe ambitie. MM benadrukt dat de gemeente nog geen plan van aanpak heeft voor de ontwikkeling van een Museumkwartier. Daarom is er juist in dit Buurtgesprek alle gelegenheid om ideeën, wensen en meningen aan te geven die bij de beleidsvorming betrokken kunnen worden. Het doel is om de kennis, kunde en de creativiteit van de stad te benutten. MM geeft aan dat niet alle ideeën zullen worden betrokken in de uiteindelijke plannen. De gemeente zal hierbij haar keuzes toelichten.

Marco van Baalen begint zijn presentatie door aan te geven dat hij programmahouder namens de private en culturele sector is, maar als directeur van het Haags Historisch Museum tevens belanghebbende. MvB benadrukt de culturele rijkheid van de historische kern (Koninklijke Schouwburg, Kunstacademie, Pulchri,

Diligentia, etc.). Hij benadrukt dat dit gebied zich daarom goed leent voor identificatie als een Museumkwartier. MvB beschrijft verder de 7 musea die onderdeel zijn van het Museumkwartier (Haags Historisch Museum, Galerij Prins Willem V, Museum de Gevangenenpoort, Museum Bredius, Meermannoo, Mauritshuis en Escher in het Paleis). Tot slot benadrukt MvB de rol van een Museumkwartier voor: de culturele waarde van de stad, gebiedsontwikkeling in de binnenstad, economie en werkgelegenheid en het verbinden van kerngebieden.

Vragen en opmerkingen na de presentaties

Na de presentaties van de plannen voor een Museumkwartier is er ruimte voor vragen en opmerkingen vanuit de aanwezigen. Vragen gaan over mogelijkheden tot uitbreiding van de huidige plannen met meer musea, het afschaffen van de kermis, de invulling van het gebouw van de Amerikaanse Ambassade, het aantrekken van internationale collecties en hotelopties in het gebied.

Meer musea betrekken bij plan Museumkwartier

Aanwezigen vragen of er meer musea zijn die mee willen doen met de plannen rondom een Museumkwartier. MM reageert dat er plannen zijn voor het Letterkundig Museum, het Video Art Museum en verschillende plannen voor een Royalty Museum. Emilie Linssen voegt toe dat er panden zijn die zich uitstekend lenen voor musea, bijvoorbeeld bij Paleis Noordeinde en het Johan de Witt huis. Frans van der Leeuw vult aan dat de Gotische Zaal van de Raad van State moet worden betrokken in de plannen voor een Museumkwartier.

Alternatief kermis

Een aantal aanwezigen geeft aan geen plek voor de kermis in het gebied te zien; de huidige kermis ziet er verloren uit. Charles van Beuningen geeft aan dat het de wens van de Stichting Vrienden van het Lange Voorhout is om de kermis weg te krijgen, het Malieveld zou een goed alternatief zijn. Frank Heijman reageert dat kermis wel voor veel publiek zorgt en het gebied daarmee dus minder stil maakt. Marcel Westerdiep vindt Carnivale (Huygenspark) een voorbeeld van een kermis die beter zou passen in het Museumkwartier. MM geeft aan dat een alternatief voor de kermis past binnen een evenementenaanpak gericht op evenementen die in het gebied passen.

Amerikaanse Ambassade

Charles van Beuningen vraagt zich af of er concrete plannen zijn voor het gebouw van de Amerikaanse Ambassade. En hoe de gemeente van plan is om te gaan met de vormgeving? MM geeft aan dat er door het college van B&W gekozen is uit drie varianten waarbij door Deloitte gekeken is naar de economische impact van elke variant afzonderlijk. Het college heeft begin 2016 gekozen om de variant hotel/museum verder uit te werken op het gebied van financiële en functionele haalbaarheid. Charles van Beuningen reageert dat de zichtlijn van het gebouw niet moet veranderen, hetgeen zou gebeuren als het gebouw verder de lucht in gaat. MM geeft aan dat aan de Korte Voorhout 'een optopping' (ca. 3 meter) is toegestaan en aan de Lange Voorhout niet. Ook geeft zij aan dat er wordt gekeken naar bebouwing van de binnenplaats. Rob Nederlof jr stelt dat als het gebouw van de Amerikaanse Ambassade een rijksmonument wordt, er weinig aan verbouwd mag worden. MM reageert dat het karakter en bepalende elementen binnen het gebouw zullen worden behouden. De gemeente zal medio 2017 eigenaar worden van het gebouw en de uitwerking van de nu voorliggende variant hotel/museum is op basis van de verhuizing en uitbreiding van het Eschermuseum

Veronica de Lange stelt vervolgens de vraag hoe ver de plannen van de gemeente met de Amerikaanse Ambassade zijn en of het zeker is dat deze doorgaan. MM reageert dat het college van B&W voor de zomer 2016 een besluit neemt over de haalbaarheid.

Internationale collecties

Emilie Linssen adviseert contact te leggen met internationale musea, bijvoorbeeld het Metropolitan, zodat grote collecties uit buitenlandse depots naar Den Haag kunnen komen. Ook Frans van der Leeuw geeft aan dat er veel panden beschikbaar zijn voor collecties die op dit moment niet getoond worden. Hij stelt voor om bijvoorbeeld de collectie met antieke muziekinstrumenten in één van de panden te plaatsen; leuk voor studenten van het Conservatorium én voor bezoekers.

ABN Amro gebouw en boutiquehotel

Rob Nederlof sr vertelt dat het ABN Amro gebouw de 1e Van Gogh collectie had en dat zij proberen daar nu weer een collectie met oude meesters in te krijgen. Hij vraagt zich af wat de plannen van de gemeente zijn met het andere ABN Amro gebouw. Zelf ziet hij ruimte voor een vijf sterren hotel. MM geeft aan dat haar bekend is dat er belangstellenden zijn voor een hotel in het ABN Amro gebouw. Zij geeft verder aan dat berekend is dat er in Den Haag nog ruimte is voor ongeveer 1000 bedden zonder een verstorende werking in de markt te hebben.. Andere aanwezigen geven aan kansen te zien voor een boutiquehotel in het gebied. MM reageert dat zo'n hotel nu inderdaad mist. Zij geeft aan dat dit ook het idee is voor het Eschermuseum hotel plan in het gebouw van de Amerikaanse Ambassade.

Functie kloosterkerk en suggesties voor musea

Veronica de Lange ziet een rol voor de Kloosterkerk in het gebied. Nu is de kerk veel dicht maar zij ziet kansen om de kerk vaker open te hebben bijvoorbeeld door het aanbieden van muziek. Daarnaast is het een mooie doorloop richting Noordeinde. MM bevestigt dat dit inderdaad een goede plek is voor het bevorderen van de schakelfunctie van het Lange Voorhout.

Brainstorm

Na de vragen en opmerkingen gaan de aanwezigen in kleine groepjes aan de slag met de vragen wat is er goed aan het idee en welke aanvullingen zij eventueel hebben. Uit deze brainstormsessie kwamen de volgende thema's en waarderingen naar voren:

Over het gebied

- Het gebied moet goed herkenbaar zijn voor bezoekers
- Maak herkenningspunten: bijvoorbeeld in de vorm van een kiosk en muziektent en grachtenconcert met een actief evenementenbeleid door de gemeente
- Het 'Groene Zoodje' is een mooie plek voor een kiosk
- Gebruik straatmeubilair om het gebied (en haar grenzen) herkenbaar te maken
- Er mist een grand café, zoals bijvoorbeeld het grand café van het Rijksmuseum in Amsterdam. Zo'n grand café kan de verbinding vormen tussen musea en theater
- Meer horeca nodig en betere kwaliteit aan patisserieën, zoals bijvoorbeeld in Amsterdam en Wenen

Versterken van andere gebieden:

- Het Museumkwartier moet andere gebieden/omliggende straten betrekken en versterken
- Er moet goede bewegwijzering komen, waarin bijvoorbeeld verwezen wordt naar de Denneweg voor leuke restaurantjes en Noordeinde om te shoppen
- Creëer een verbinding tussen de Denneweg en het Plein

Over de onderlinge samenwerking

- De onderlinge samenwerking tussen instellingen is pure winst, goed initiatief van de gemeente
- Er moet één toegangkaart komen voor alle 7 Musea
- Maak een overbrugging tussen de musea en theaters met als doel mensen zo lang mogelijk in het gebied te houden, bijvoorbeeld via musea/theater arrangementen (middag/avond)
- Museumnacht is een mooi initiatief en laat zien dat er behoefte is aan verlenging van het gebruik

Over de doelgroep

- Belangrijk om jongere generaties te betrekken, bijvoorbeeld met specifieke evenementen
- Kansen met Diligentia en muziek op straat
- Rollende keukens en jazz uitvoeringen zijn manieren om jongere generaties te trekken
- Publiek moet breed gehouden worden, mensen die overlast veroorzaken zullen niet zo snel komen, want er zijn geen wallen en coffeeshops zoals in Amsterdam

Over marketing

- Aanwezigen vinden de naam Museumkwartier goed
- Er moet een website voor het Museumkwartier komen, gekoppeld aan de website van Den Haag Marketing, zodat het gebied ook online zichtbaar is
- Maak een app die aangeeft waar je bent, die je naar musea 's, winkels en horeca leidt.
- Er moet een marketing campagne komen gericht op een kunstminnende doelgroep
- Doe wat met de Conservatorium studenten, trek die ook naar het gebied

Kritische noot:

- Voorkom over-commercialisering van het gebied
- Hordes mensen kan leiden tot verlies aan allure

Evaluatie

Na de brainstormsessie vraagt Stefan Wijers de aanwezigen hoe zij dit Buurtgesprek ervaren hebben. Veronica de Lange geeft aan het gesprek als boeiend en leuk te hebben ervaren en graag op de hoogte gehouden te worden van verdere ontwikkelingen. Tim Nederlof geeft aan het een leerzame bijeenkomst te hebben gevonden. Inger Sala vond het gesprek goed en waardeerde het dat mensen open staan voor elkaar. Rob Nederlof sr benadrukt dat de follow-up belangrijk is.

Afspraken en vervolg

Tot slot zet MM uiteen hoe het proces nu verder verloopt. MM geeft aan dat er een verslag zal worden gemaakt van de bijeenkomst die zal worden toegezonden aan alle aanwezigen. Verder vinden in april/mei

nog Buurtgesprekken plaats met ambassades en zakelijke dienstverleners. Het is de bedoeling om in juni voor alle groepen een plenaire bijeenkomst te organiseren waarin de gemeente zal presenteren welke opgehaalde ideeën betrokken worden bij de verdere ontwikkeling van het Museumkwartier, hoe het project verder gaat lopen, etc.

Bijlage:

Aanwezigen 20 april 2016

Stichting Vrienden van de Hofvijver	Frans van der Leeuw
Stichting Vrienden van het Lange Voorhout	Charles van Beuningen
Kloosterkerk	Veronica de Lange
Museumshop	Inger Sala
Vrienden van Den Haag/Bredius Museum	Emilie Linssen
Escher in het Paleis	Marcel Westerdiep
Frank Heijman	Diligentia / Pepijn
Patrick Lamain	Diligentia / Pepijn
Maasstede Vastgoedontwikkeling	Rob Nederlof sr
Maasstede Vastgoedontwikkeling	Rob Nederlof jr
Maasstede Vastgoedontwikkeling	Tim Nederlof